

vlastnoručně podepsanou kvitancí s udáním vojenské šarže a svého postavení ve službě civilní; kvitanci viduje velitel pododdílu (při vojenských úřadech, velitelstvích a ústavech dotyčný představený). Dále připojení musí platební arch (knížku platební) s likvidovaným obnosem a vytknutím osoby, která jest od oprávněného zmocněna, aby obnos přijala.

d) Jakmile vystoupí civilní státní úředník z aktivní služby státní, jest mu poukázati opět v úplném obnosu všechny civilní důchody příslušející jemu po čas aktivní služby státní.

e) Odsouzení trestním soudem vojenským vyřčená nad takovýmito civilními úředníky státními sdělují se od případu k případu úřady vojenskými příslušným civilním úřadům dotyčného úředníka.

Usmrcení (zaviněné).

I. Zaviněné usmrcení člověka může záležeti v bezprostředním nebo nepřímém úmyslu (vražda a zabití) nebo v nedbalosti; takovéto usmrcení trestno jest jakožto přečin proti bezpečnosti těla dle §§ 335 a 337 zák. trest. Předmětem usmrcení jest člověk, ve kterýžto pojem však úchylnou od úmyslného usmrcení spadá při přečinu tomto i dítě nenarodivší se ještě (nál. kas. dvora ze dne 23. května 1884 sb. č. 644).

II. Skutek záleží v konání nebo v opomenutí, jež jsou příčinou toho, že nastala smrt člověka. Zda-li tomu tak, zda-li zejména jest mezi činem a nastalou smrtí člověka příčinná souvislost, posuzovati jest vedle zásady vytkené v § 134 zák. trest. (nál. kas. dv. ze dne 25. října 1889 sb. č. 1277 a ze dne 7. listopadu 1891 sb. č. 1479).

III. Vina záleží v nedbalosti t. j. v nedostatku oné pozornosti, kteroužto jednající jsa veden nahlédnouti může, že jednání jeho neb opominutí jest s to, aby přivedlo nebo zveličilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost člověka. Zda-li však jednající to nahlédnouti mohl dávaje náležitý pozor, vyplývá buďto z přirozených a každému snadno poznatelných následků konání neb opomenutí nebo z předpisu zvláště vyhlášených nebo konečně mohl to věděti důsledkem stavu, svého úřadu, povolání, živnosti nebo vůbec vzhledem ku zvláštním svým poměrům. K usmrcení nevyhledává se, aby jednající musil předvídati jako výsledek činu svého smrt, stačit, aby poznával, že vzhází jen nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost člověka. Zákon trestní nepřestává však jen na tomto zjišťování skutkového podkladu zaviněného usmrcení, nýbrž uvádí předkem v § 336 příkladmo celou řadu jednání a opomenutí, jež tento přečin zakládají a to

- a) neopatrné chování hořícího uhlí v uzavřených místnostech;
- b) nešetření nutných opatrností při plavbě na vodě;
- c) nezachování předpisů (a jinakých zvláště potřebných ohledů) vydaných ohledně parolodí, parostrojů a parních kotlů;
- d) neopatrnost při vykuřování sirou nebo při používání prostředků uspávacích (narkotisačních); dále
- e) nezřídí-li se výstražná znamení tam, kde se kladou léčky, osidla, vlčí jámy a samočinné střely;

f) nešetří-li se zvláštních předpisů o výrobě, uschovávání, prodeji, dopravě a používání součástek ohňostrojů, praskacích preparátů, zapalovačů a podobných jiných všech látek, kteréž třením snadno se vznítí, dále střelného prachu a třaskavin (střelné bavlny), obzvláště i tím-li se

nešetří předpisů příslušných, že se předměty tyto tajně přibalí k nákladům dopravovaným poštou nebo železnicí. (Viz též čl. »Traskaviny«);

g) nedbá-li se obezřetnosti, jakáž předepsána jest při provozování hor.

Zákon obsahuje dále řadu záporů, jichž přestoupení tresce se i bez ohledu na to, zda následek nějaký způsoben byl čili nic, vzejde-li však vinou toho smrt člověka, jest tu přečin dle § 335 tr. zák., což zákon dílem výslovně (k. př. §§ 341, 343, 358 atd.) nařizuje, dílem i bez takového nařízení jako věc přirozenou předpokládá (k. př. § 430 tr. zák.) (nál. kas. dv. ze dne 9. prosince 1881 sb. č. 382).

IV. Tresty.

Přečin proti bezpečnosti těla (usmrcení z neopatrnosti) tresce se tuhým vězením od 6 měsíců do jednoho roku (§ 335). Jestliže však spácháno jest jednání neb opomenutí tvořící tento přečin na železnicích, ať parní silou hnány jsou nebo nikoli, nebo na příslušenství železnic, na dopravních prostředcích, na strojích, přístrojích nebo jinakých předmětech k provozování železničnímu sloužících, nebo odnáší-li se činnost trestná k parostrojům, parním kotlům, vodním stavbám, mostům, zařízením horním (§ 85 lit. c), nebo k telegrafům státním (§ 89 zák. trest.), nebo spáchán-li čin neb opomenuto něčeho za poměrů zvláště nebezpečných (§§ 85 lit. c, 87) a tím způsobena smrt člověka: nastupuje trest tuhého vězení od 6 měsíců až do 3 let (§ 337 tr. z.).

V. Zvláštní ustanovení o usmrcení způsobeném potravinami zdraví škodlivými obsažena jsou v zákonu ze dne 16. ledna 1896 č. 89 ř. z. z r. 1897; zákon tento jedná o prodeji potravin a poživatin. Vedle § 18 téhož zákona dopouští se totiž přečinu ten, kdo

1. vědomě potraviny a poživatiny určené do obchodu a k dopravě takovým způsobem spracuje nebo konservuje, že požitím jich může se zdraví lidské poškoditi;

2. kdož vědomě jako potraviny prodává, vydražuje nebo jinak do obchodu dává takové předměty, které mohou — byvše požitý ublížiti zdraví lidskému;

3. kdož vědomě vyrábí a připravuje nádobí k vaření, k jídlu, k pití nebo jiné náčiní a nářadí určené k vaření nebo k uschování potravin nebo jehož se používá při těchto potravinách, dále kdo zhotovuje a upravuje váhy, míry a jiná měřidla, jichž se používá při potravinách, posléze kosmetické prostředky (neboli prostředky ku zvýšení krásy), hračky, tapety, oděv: výroba a úprava zmíněných předmětů musí se státi tím způsobem, že může se ublížiti zdraví, užívá-li se jich k tomu, k čemu jsou určeny, nebo bylo nutno očekávati, že se jich užívati bude;

4. kdož vědomě prodává, vydražuje nebo jinak do obchodu dává předměty pod čís. 3 vyznačené nebo jich používá způsobem zdraví poškozujícím ku potřebě jiných lidí.

Byla-li přečinem tímto (trest: tuhé vězení od 1—6 měsíců, s čímž může býti spojena peněžitá pokuta až do 500 zl.) způsobena smrt nějakého člověka, nastoupiti má dle § 19 cit. zák. tuhé vězení od 6 měsíců do jednoho roku, s čímž může býti též spojena peněžitá pokuta až do výše 1000 zl. Byl-li však přečin tento spáchán za takových okolností, že vzejíti mohlo nebezpečí pro život nebo zdraví lidské ve větším rozsahu, potrestati jest skutek takový jakožto zločin žalářem od 1—5 let, s čímž

může býti i spojena peněžitá pokuta až do obnosu 5000 zl. Mohl-li však pachatel předvídati smrt člověka nějakého jakožto následek činu svého, propadá trestu smrti (§ 19 cit. zák. odst. 2 a 3 v souvislosti s § 86 odst. a § 87 ob. zák. trest). (Viz čl. »Potraviny«.)

Usnesení soudní.

V řízení sporném i exekučním činí soud svá rozhodnutí, nařízení a opatření usnesením (Beschluss). Výjimky činí případy, kde sluší vynéstí rozsudek (§§ 425 c. ř. s. 62 ex. ř.).

I. Usnesení v řízení sporném.

Dlužno lišiti usnesení upravující pouze postup sporu (na př. usnesení nařizující sloučení, dělení, obnovení, přerušování řízení; §§ 187—191, 193 c. ř. s.) a usnesení ostatní. Usneseními prvo dotčenými není soud vázán a může kdykoliv od nich zase ustoupiti a může dále rekursu proti usnesením takovým podanému sám vyhověti (§§ 425 odst. 2, 522 c. ř. s.).

Usnesení vynéstí mohou jen soudcové, kteří se zúčastnili předchozího ústního jednání. Nastala-li změna v osobě předsedy neb členů senátu před vynesením usnesení, nutno jednání znova před změněným senátem provéstí (§§ 425 odst. s. 412 c. ř. s.).

P í s e m n ě sluší vyhotoviti:

1. usnesení, jež vydána byla mezi jednáním nebo prováděním důkazu senátem neb jeho předsedou, soudcem dožádaným neb z rozkazu činným, jestliže stranám přísluší opravný prostředek proti usnesení, aneb jestliže mohou na základě usnesení ihned exekuci vésti. Mimo to buď usnesení tohoto druhu prohlášeno bez ohledu na to, jsou-li strany přítomny čili nic;

2. usnesení učiněná mimo rok; zde ovšem publikace jich odpadá. Avšak usnesení, jímž byl zamítnut návrh strany bez předchozího slyšení odpůrce, doručí se odpůrci jen k návrhu navrhovatelově (§§ 427 c. ř. s. 64 ex. ř.);

3. žádá-li toho řízení jednání.

Usnesení nabývá působnosti doručením písemného jeho vyhotovení. V případech však, kde není doručení toto nařízeno, působí ústní prohlášení usnesení stejně jako doručení (§ 426 c. ř. s.); tak zejména v řízení bagatelním počíná běžeti 14denní lhůta rekursní již dnem po prohlášení usnesení, předpokládajíc ovšem, že byly obě strany při publikaci jeho přítomny (§ 521).

Usnesení buďtež odůvodněna, jestliže byla učiněna o návrzích odporujících, neb byl-li jimi návrh nějaký zamítnut. Při tom sluší pojeti do důvodů návrhy, o kterých se rozhoduje, jakož i skutkový děj potud, pokud toho třeba k porozumění výroku neb opatření. Není toho však třeba, (je-li to zřejmým z podání současně sděleného, aneb z protokolárního opisu (§ 428 c. ř. s.). Prvopis usnesení podpíše předseda senátu, bylo-li usnesení učiněno senátem, jinak však soudce, který usnesení učinil; nikdy však zapisovatel (§ 429 c. ř. s.). Totéž platí i o podpisování písemných vyhotovení usnesení, jež též obsahujtež, co nařizuje § 417 č. 1 a 2 ohledně rozsudků (§ 79 org. z.). Ohledně udílení vyhotovení a výtahů, dále oprav usnesení a doplnění usnesení, jímž o návrhu stran z části nebylo rozhodnuto, aneb v němž chybí žádaný výrok o útratách aneb jest neúplným platí totéž, co ustanovují §§ 418, 419, 423, 424 civ. ř. s. ohledně rozsudků.